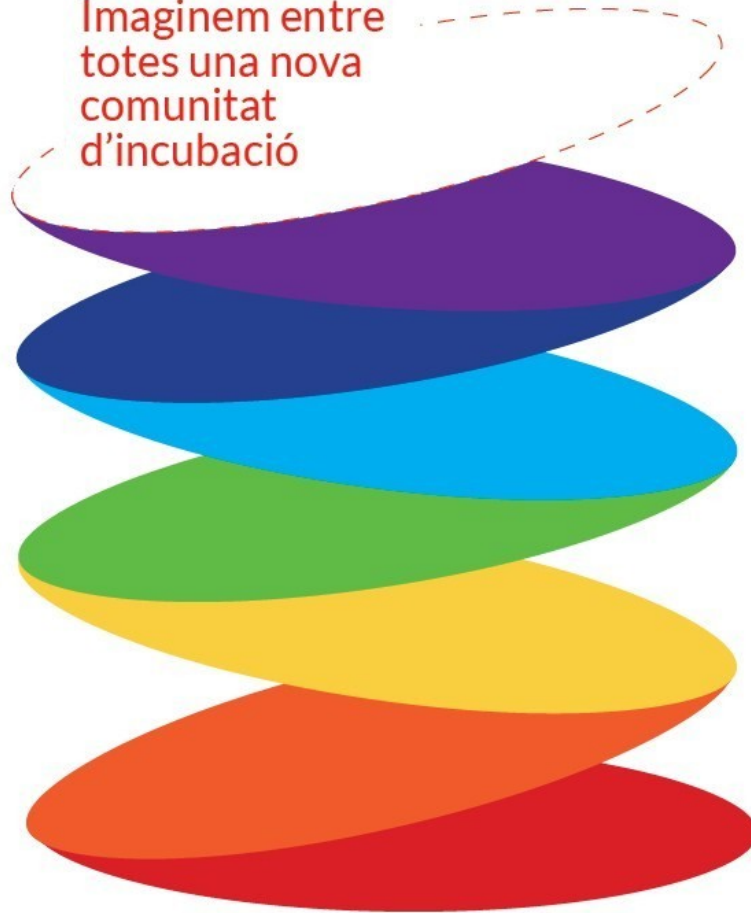

Ens posem en dansa!

Imaginem entre
totes una nova
comunitat
d'incubació

1a sessió
Dilluns 18 de febrer

de 16.30 a 18.30 h
Nau 69 – Can Batlló – Barcelona

Inscriu-te a:
incubacio@bcn.coop

De febrer a juny 14 sessions de codisseny

Ens posem en dansa per a codissenyar la comunitat d'incubació de Coòpolis.

Data: 18 de febrer de 2019 | **Horari:** 16:30 a 18:30h. | **Lloc:** Can Batlló. Nau 69.

Nombre de persones assistents: 25

Entitats a les que estan vinculades: Coòpolis (suport, migracions, educació), Ciutat invisible, LaCol, Espai d'eines i Aula d'Idiomes de Can Batlló, L'Escletxa, CoboLAB, Dimmons, Col·lectivaT, L'Esguard, Nexes, Ouishare, Goteo, Nusos, LabCoop, Uikú, Holon, Makea.

Dinamització: David Gómez, Mònica Garriga i Wouter Tebbens de FemProcomuns; Ariadna Alonso de LabCoop; Laura Hernández de Calidoscoop; Sanda Eril d'Etcèteres.

Pilars de sostenibilitat treballats: comunitat, compartir, governança, recursos, producció

Preguntes de la sessió:

- En la cooperativització de l'economia, per què cal una comunitat incubadora?
- Quines necessitats de l'economia social i solidària pot contribuir a resoldre una incubadora a Coòpolis?
- Com han de ser els espais de la incubadora a Can Batlló i com ha de ser la itinerància de les seves activitats a altres espais?
- Com ha de funcionar i com s'ha d'(auto)gestionar; quines han de ser les condicions d'ús i participació?

Descripció breu de la sessió:

Acollim als participants i els demanem que s'identifiquin segons la seva aproximació a la sessió i rol a coòpolis i l'ESS.

Fem una activitat inicial per imaginar la comunitat incubadora.

Després treballem per taules diferents aspectes (taula Montjuic -espais i recursos- taula Collserola – temps i activitats- taula Besós – per què/qui - taula Llobregat – govern, comunitat, cohesió -).

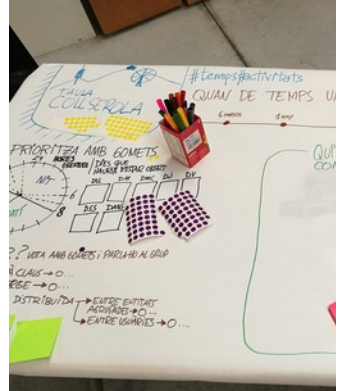
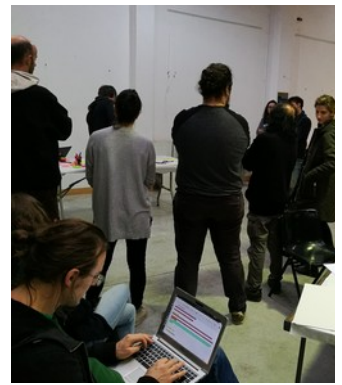
Documentem tot el procés en paper i postits sobre les mateixes taules (que després fotografiem) i en un pad d'apunts col·laboratius.

Cada grup de persones passa per 3 taules. Entre la 2^a i 3ª ronda fem una posada en comú del resultat que està sortint a cada taula.

Fem un tancament en rotllana donant veu a tothom i distingint: què volem mantenir en dansa (temes o idees importants a mantenir en el co-disseny), què volem posar en espera (aspectes a repensar o que problematitzem) i què deixaríem fora de joc (no voldríem tenir a la incubadora). Taula de Besòs: per què i per a qui, transformació econòmica, canvis socials

Pad d'apunts de la sessió:

<https://pad.femprocomuns.cat/codissenyic01>

Continguts d'aquest document

<u>Aproximació: imaginari.....</u>	<u>4</u>
<u>Taules: ens posem en dansa.....</u>	<u>4</u>
<u>Taula de Besòs: per què i per a qui, transformació econòmica, canvis socials.....</u>	<u>4</u>
<u>Taula Collserola temps i activitats.....</u>	<u>4</u>
<u>Taula Montjuic: espai i recursos.....</u>	<u>5</u>
<u>Taula Llobregat: govern, comunitat, cohesió, retorn.....</u>	<u>5</u>
<u>Cloenda de la sessió: com seguim.....</u>	<u>5</u>
<u>Conclusions destacables.....</u>	<u>5</u>
<u>Propòsit de la incubació.....</u>	<u>5</u>
<u>Qui incubar.....</u>	<u>6</u>
<u>Quan de temps incubar.....</u>	<u>8</u>
<u>Espai.....</u>	<u>8</u>
<u>Altres recursos de la comunitat d'incubació.....</u>	<u>11</u>
<u>Comunitat.....</u>	<u>13</u>
<u>Fer retorn social/comunitari.....</u>	<u>13</u>
<u>Afavorir situacions i espais relacionals.....</u>	<u>13</u>
<u>Dinamització de la comunitat d'incubació.....</u>	<u>14</u>
<u>Co/Auto/gestió.....</u>	<u>15</u>
<u>Continuïtat.....</u>	<u>15</u>

Aproximació: imaginari

Aportacions de les persones participants al demanar-los què imaginien/somnien que pot ser una comunitat d'incubació de Coòpolis:

molta llum/lluminositat | pissarra | cocreació intergeneracional i interdisciplinària | moviment | connectar i generar idees/accions | compartir | acolliment/espai acollidor/agradable estar-s'hi | amplitud | transparència | complicitat | espai obert | definir un programa d'ús | productiu | diversitat | ajuda mútua/algú ajuda algú a reparar | punt de trobada | compromís | vincle amb l'entorn | enfortiment | rotatiu | generadora d'intercooperació | ecosistema | dinàmic | lloc on passen coses | resoldre reptes de ciutat | projectar | pensar projectes col·laborativament | personal fix + comunitat | comunitari/comunitat diversa | laboratori d'innovació | espai comú.

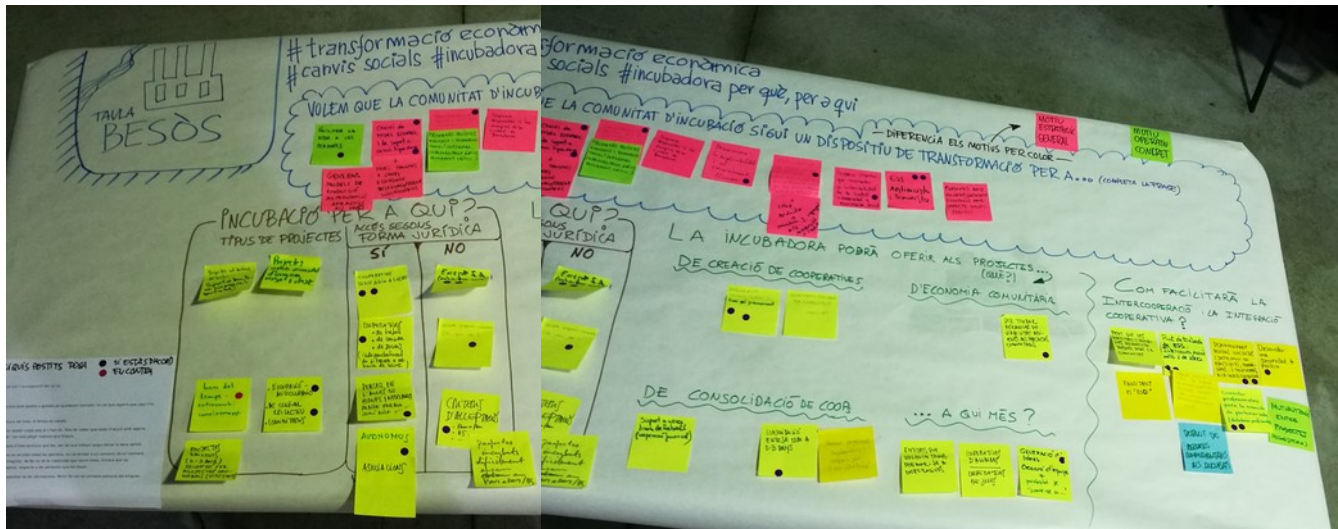

Taules: ens posem en dansa

El grup es va dividir en 4 taules i després cada subgrup va passar per 3 d'aquestes taules. L'objectiu era posar el procés de codisseny en dansa a partir de l'aportació d'idees i el debat, sense la voluntat d'extreure conclusions consensuades. Es va donar a les taules el nom dels quatre «punts cardinals» intuïtius des del barri de La Bordeta: Collserola-Montjuich / Llobregat-Besòs. Cada taula tenia uns temes a tractar.

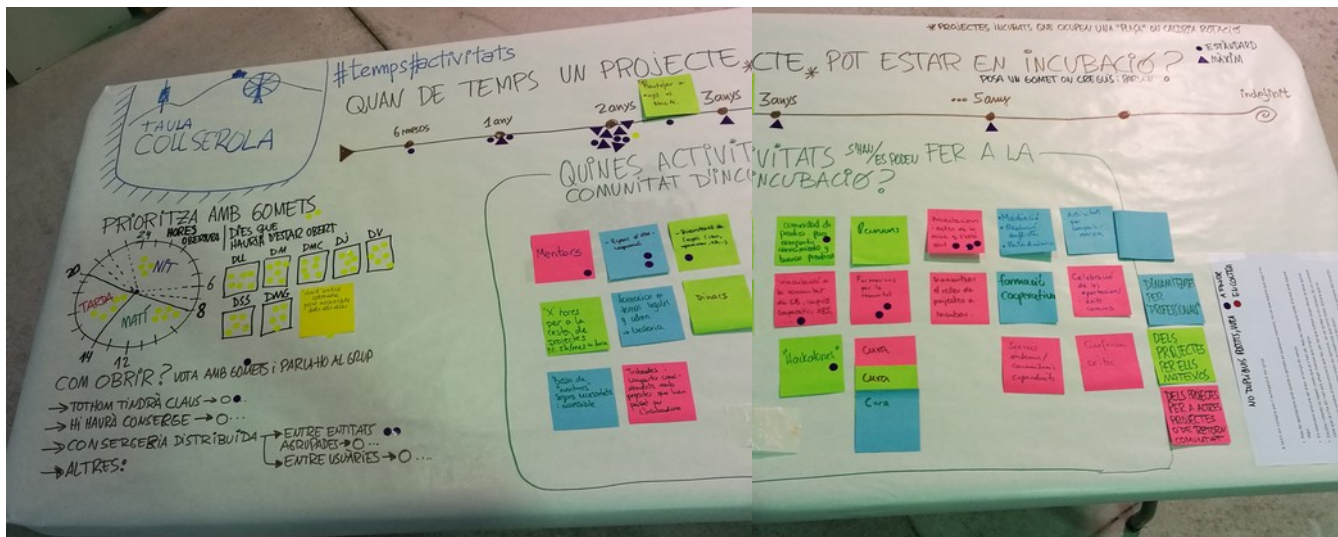
Taula de Besòs: per què i per a qui, transformació econòmica, canvis socials

En aquesta taula es tracten els motius estratègics genèrics de per què fer una comunitat d'incubació (transformació social, valors, reptes, ...) i els motius operatius concrets (allunyar-se de la incubadora d'emprenedors, facilitar guanyar-se la vida d'acord a la manera de pensar, ...). També s'hi treballa per a qui és la incubació (segons el tipus de projectes, segons la forma jurídica que es vol crear, ...) i què hauria d'oferir la comunitat d'incubació (a la creació o consolidació de cooperatives, a l'economia comunitària, a la intercooperació).

Taula Collserola temps i activitats

Aquesta taula tracta qüestions del temps en relació a l'ús dels espais (dies i horaris d'obertura, com gestionar la obertura d'espais) i al temps d'estar en incubació (mínim, estàndard i màxim de mesos/anys; possibles excepcions; condicions de renovació i seguiment). També es recullen idees sobre quin tipus d'activitats es podran fer a la comunitat d'incubació (impulsades per tècnics dinamitzadors, pels projectes participants entre ells, pels projectes per la comunitat ampliada). Es tracta també (com en la taula Besós) sobre quins projectes es podrien incubar però en relació als temps i activitats.

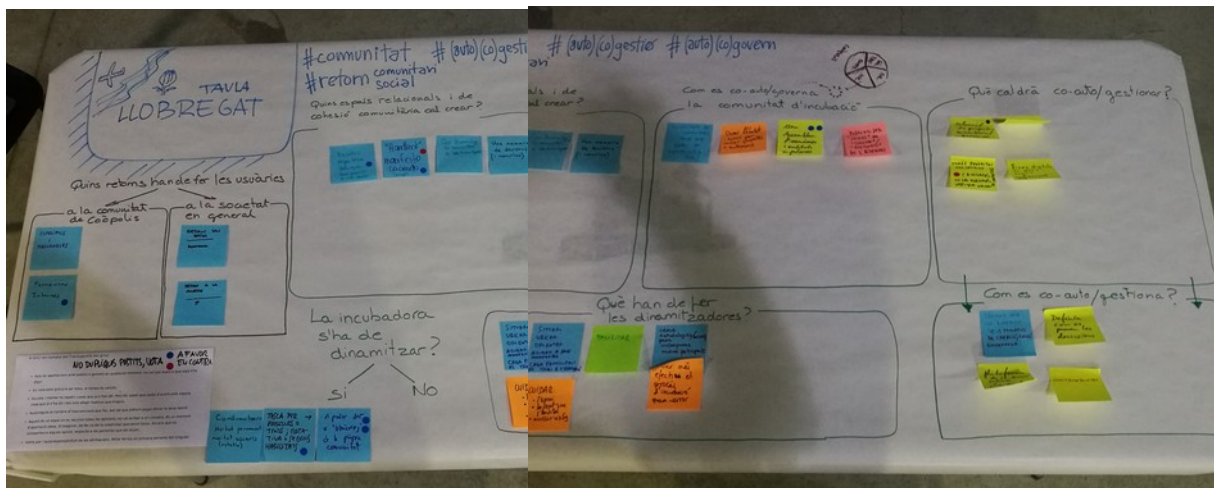
Taula Montjuïc: espai i recursos

En aquesta taula es tracta sobre què hi hauria d'haver als espais d'incubació; als de la nau 8 i als futurs de la nau 4 (wifi i fibra, menjador, cuina, magatzem, biblioteca d'eines, espai per infants...). També es llisten els altres espais de Can Batlló, de Sants, de la ciutat i de l'àrea metropolitana que es podrien relacionar amb la comunitat d'incubació de Coòpolis.

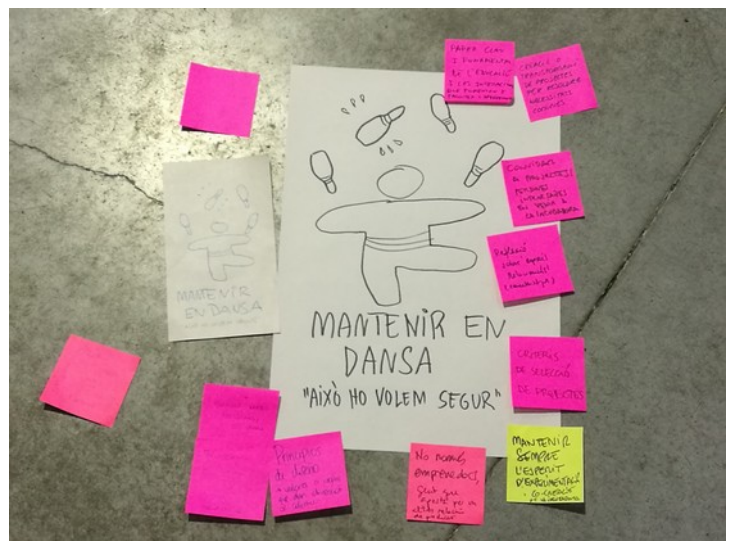
Taula Llobregat: govern, comunitat, cohesió, retorn

En aquesta taula es tracta sobre la comunitat, la seva governança i el seu retorn social/comunitari. Es tracta sobre si la comunitat d'incubació es pot autogestionar, si s'ha de co-gestionar amb l'equip tècnic i quina articulació ha de tenir amb la governança de Coòpolis; a més de què és el que s'ha de gestionar. També sobre si la comunitat ha de ser dinamitzada i per qui (equip tècnic, autodinamització, codinamització amb rotació). I si els projectes han de fer retorn social i/o comunitari i a qui ha d'anar dirigit (a la mateixa comunitat d'incubació, a Can Batlló, als ex-incubats, a la societat en general).

Cloenda de la sessió: com seguim

Distingim col·lectivament les coses en tres grans sacs: mantenir en dansa, deixar en espera (repensar) i deixar fora de joc. On posem més coses és al primer (mantenir en dansa): projectes per resoldre necessitats col·lectives, esperit d'experimentació, espais relacionals, criteris d'incorporació, tenir en compte l'origen veïnal de Coòpolis, coneixement lliure i obert, avaluació d'impacte, flexibilitat en el temps d'incubació. Posem en espera per repensar-les algunes qüestions com: qui forma part de la comunitat, costos i finançament, ús o no d'una moneda social, tractament diferent per a projectes que es poden quedar a Sants, pas de incubat a entitat agrupada de l'ateneu. Només hi ha una aportació a deixar fora de joc: que sigui una cosa rígida totalment definida. Es vol que la comunitat d'incubació pugui evolucionar i sigui oberta a redefinir-se.

Conclusions destacables

Propòsit de la incubació

Motius estratègics generals (per ordre de prioritat donada per les persones participants)

- Canvi de model econòmic i de suport al canvi de la manera de viure amb models de desenvolupament econòmic i de producció més justos
- Donar suport a projectes que augmentin la sostenibilitat (ambiental, social i econòmica) i responguin als reptes de la ciutat
- Fer l'ESS antiracista i feminista
- Promoure la replicabilitat i el coneixement lliure
- Transformació social des de l'educació com a metodologia i no necessàriament des de l'educació formal
- Explicar-se a la societat amb una narrativa que respongui a les necessitats de l'entorn urbà
- Generar models de producció alternatius atractius pels joves i que responguin al desenvolupament socioeconòmic local
- Atendre a les persones amb necessitat d'ocupació amb voluntat que aquesta tingui un impacte social positiu
- Treballar per evitar l'endogàmia en la Incubadora i a Coòpolis, obrir-se a diversos àmbits i sectors

Motius operatius concrets

- Facilitar que les persones es puguin guanyar la vida d'acord a la seva manera de pensar i de viure; fer que així puguin tenir una «millor vida»
- Allunyar-nos de la incubadora tradicional centrada en la persona emprenedora amb idea de negoci sota el braç i, en canvi, reforçar la idea d'un espai de connexió entre persones que interactuen per impulsar iniciatives.
- Promoure projectes d'educació i formació formal i informal (aprenentatge d'oficis amb pensament crític).
- Avaluació de l'impacte social de les iniciatives incubades.

Qui incubar

Tipus de projectes (per ordre prioritzats pels participants)

- De consum col·lectiu
- D'ocupació i autoocupació
- Comunitaris d'economia urbana i lluites veïnals
- Col·lectius i arrelats al territori. Suport a territoris propers (amb solidaritat)
- Projectes amb diversitat d'origen, raça i classe
- De consolidació de cooperatives existents
- En lògica banc del temps, intercanvi coneixement sense que passi per diners

Segons si són projectes personals o col·lectius

- Hi ha qui diu que només hauria d'acollir projectes col·lectius. Però s'hi associa un gomet vermell on es diu que a vegades hi ha persones soles que voldrien compartir projectes.

Segons el temps d'existència del projecte

- Projectes naixents (0-3 anys) excepte per projectes comunitaris (fins a 5 anys)
- Alguns projectes amb una trajectòria llarga

Segons eines de balanç i (auto)avaluació:

- Pendent de definir però no pensem només amb el Balanç Social o Pam-a-Pam, perquè els projectes nous a incubar probablement encara no han fet el balanç ni estan en el mapa.

Segons la forma jurídica que tenen o en que es volen constituir **acceptar** per ordre de prioritat:

- Cooperatives sense afany de lucre
- Cooperatives de treball, de consum i de serveis, independentment si tenen o no ànim de lucre
- Cooperatives de joves i cooperatives d'alumnes
- Transformació a cooperativa (d'associacions, societats limitades) o fusions (entre cooperatives, d'associació i cooperativa)
- Grups informals sense forma jurídica
- Autònoms

- Associacions

Segons la forma jurídica que en que es volen constituir o que tenen i volen mantenir **no acceptar** per ordre de prioritats:

- Societats anònimes (SA)
- Altres empreses mercantils (SL, SLU...)

(es va parlar de la necessitat de definir alguns criteris d'excepció en base a casos existents i possibles casos futurs)

Quan de temps incubar

Temps d'incubació mínim, estàndard i màxim, prioritzat pels participants (es mostren entre parèntesi els vots a cada opció)

- 2 anys (+ 5 estàndard +6 màxim)
- 1 any (+2 estàndard +1 màxim)
- Mínim possible, 6 mesos només per posar-se en marxa la incubació (+1 estàndard) *es menciona que a Barcelona activa la incubació és de 6 mesos
- 3 anys (+1 màxim)
- 5 anys (+1 màxim)

El temps màxim d'incubació més llarg proposat és de 5 anys, la majoria ha considerat que sigui de 2 anys. El temps estàndard d'incubació també es concentra en 2 anys, hi ha una proposta de que sigui de només 6 mesos.

També es contempla la opció que anualment es faci una valoració per decidir si el projecte segueix en incubació tenint en compte uns indicadors autodefinits pel projecte al iniciar la incubació i també la possibilitat que el projecte es transformi durant aquesta.

Per als projectes que puguin resoldre necessitats de la comunitat d'incubació es contempla la possibilitat que puguin estar més temps del màxim per defecte.

Espai

[característiques de l'espai, equipaments que té, condicions d'accés, usos, recursos compartits, ...]

Què hi hauria d'haver?

- En general a un espai d'incubació (bloc 8 i bloc 4; actual i futur)
 - wifi i fibra optica

- calefacció
- sales de reunions comparties amb reserva
- plantes (vegetals)
- espai apte per a arts escèniques, ioga, dansa, amb reserva o residència
- Bloc 8 (actual)
 - Espais flexibles sense ús definit de lliure ús
 - Menjador i cuina
 - Dutexes
 - Llum natural
 - un calendari penjat amb activitats de cada sala
 - impressores de paper, plòter, impressores 3D
 - biblioteca d'eines
 - espai obert amb sofàs i cadires on cadascú pot afegir allò que necessita
 - armari/espai per dispositius que no facis servir que ho pugui fer servir un altre + circuit eReuse de dispositius
 - projector
 - equip de so
 - pissarres
 - magatzem
 - sales de reunions compartides i despatxos que es poden demanar fent reserves
 - espai pels infants
 - cabina per fer videoconferència (llum vermell a fora :-)
- Bloc 4 (futur)
 - obradors
 - tallers d'eines i màquines compartides.
 - Data center comunitari amb servidors (de guifinet)

- tallers per a artistes, artesans i fabricadors
- taller de hardware
- hamaques, tombones o butaques per fer la migdiada

Obertura (opcions recollides sense prioritzar):

- Hauria d'estar obert sempre.
- Hauria d'estar obert entre setmana, però accessible tots els dies, i els caps de setmana per fer activitats puntuals.
- El fet d'estar a Can Batlló, per la naturalesa del lloc, els caps de setmana només s'hi podrien fer activitats puntuals.

Com obrir:

- Tothom incubat té clau (opció per a 2019-20 a la Nau 8)
- Consergeria distribuïda (a partir de 2021 a la Nau 8 o la Nau 4)

Obertura prioritzada pels participants:

- Dies:
 - Dilluns a Divendres (+6)
 - Caps de setmana (+5)
- Horaris:
 - Matí (+5)
 - Tarda (+5)
 - Nit (+4)

Altres espais del barri, la ciutat i l'àrea metropolitana

S'identifiquen altres espais que poden formar part o relacionar-se amb la comunitat d'incubació:

- Espais a Can Batlló i Sants: la cantina de Can Batlló, la Lleialtat Santsenca, Impuls cooperatiu de Sants
- Xarxes d'equipaments: xarxa de biblioteques de Barcelona (diba), xarxa d'ateneus de fabricació.

- Altres espais en altres municipis i explorar que ofereix cadascú per complementar-se: La Col·lectiva de l'Hospitalet, El CitiLab de Cornellà, CoBoi de Sant Boi, etc.
- Espais o iniciatives a Barcelona: Sinèrgics, Labcoop, Bicihub, Proa al mar, La Clota, Cooperasec, Torre Jussana, InnoBa, etc.

Altres recursos de la comunitat d'incubació

Quin suport s'ha de donar a la **creació de cooperatives** (prioritzat pels participants)

- Recolzament tècnic, jurídic, etc
- Eines pel finançament
- Professional/mentoria per fer el pla de viabilitat econòmic-financera

Quin suport s'ha de donar a l'**economia comunitària** (prioritzat pels participants)

- Ajudar a trobar fórmules de viabilitat adients als projectes comunitaris

Quin suport s'ha de donar a la **consolidació de cooperatives** (prioritzat pels participants)

- Consolidació inicial en el període des de la constitució als 3 anys de vida.
- Suport a desplegar noves línies de treball (cooperació funcional: noves línies de treball)
- Suport en la incorporació de noves persones i equips de treball
- Recursos professionals complementaris i necessaris per a la seva catalització

Com facilitar la **intercooperació i la integració cooperativa** (prioritzat pels participants)

- Desenvolupar una comunitat de pràctica
 - Punt de trobada formal: amb espais i temps dedicació concrets, acords parlats i concretats
 - Generar un manifest de la comunitat, uns principis bàsics (no en lògica de normes) que defineixen la comunitat d'incubació de Coòpolis
 - Fer que les entitats i les persones assumeixin tasques dins la comunitat
 - Mutualització entre projectes (ecosistema)
 - Dotar de recursos complementaris als incubats
- Ser punt de trobada d'ESS, intercanvi econòmic i d'idees
 - Facilitant el "roce"

- Connectar persones
 - Professionals dels projectes incubats per a la producció i serveis (base de dades de professionals)
 - Persones disposades a incorporar-se a un projecte; som un projecte i ens falta gent, tenim necessitat d'un perfil determinat (base de dades de persones «expertes» i amb determinats interessos/motivacions)
 - Punts de trobada per facilitar que la gent es connecti i interactui
- Desenvolupament d'accions concretes (intercanvi de pràctiques, formacions,...) orientades a la intercooperació (+2)
- Creació d'algun tipus de xarxa d'intercooperació entre espais de creació relacionats amb l'ESS

Activitats a fer

- Dinamitzades per professionals
 - Cures
 - Activitats per compartir xarxa
 - Mediació, resolució de conflictes, pactes dinàmics
 - Formació sobre:
 - cooperativisme
 - temes legals, administratius, gestoria per la comunitat
- Dels projectes per a ells mateixos
 - Comunitat de pràctica per compartir coneixement i bones pràctiques (+1)
 - Dinamització de l'espai (+1)
 - Cures
 - Hackatons
- Dels projectes per a altres projectes o retorn a la comunitat
 - Trobades per compartir coneixements:
 - de la feina que s'està fent amb la comunitat ampliada (incubats i el seu entorn) (+3)

- amb projectes que ja han passat per la incubadora
- dels incubats com a comunitat de pràctica; trobades cada tres mesos com en grups de suport, entre projectes per parlar junts de problemes que han vist per separat.
- De coneixement obert, saber d'altres coneixements en la lògica del procomú
- Celebració de les aportacions i èxits comuns
- Vinculació a la comunitat de Can Batlló, a l'Impuls cooperatiu de Sants i a la XES
- Mentories i borsa de mentores segons necessitats i accessible
- Cures
- Tantes hores per a la resta de projectes, per exemple 2 hores/mes
- Serveis comunitaris, coproduïts
- Espais d'intercooperació
- Dinars comunitaris
- cinefòrums crítics
- Facilitar el relleu de projectes a incubar

Comunitat

Fer retorn social/comunitari

- **Què**
 - Formacions internes de la comunitat
 - No es van recollir més propostes de què fer com a retorn, caldrà seguir-ho treballant
- **A qui**
 - A la mateixa comunitat d'incubació
 - A l'assemblea de Can Batlló com a comunitat més immediata
 - A projectes que ja han passat per la incubadora
- **Com**
 - que siguin retorns específics i mesurables

Afavorir situacions i espais relacionals

- Posar en valor l'expertesa. Recollir l'expertesa dels que en passat per l'incubadora (+1)
- Espais oberts però amb unes pautes i un compromís.
 - Discussió: si hi ha unes pautes s'han de poder canviar, les regles del joc han de ser un document viu, sempre millorable
 - Referents: d'espai obert (open space tech), de manual de regles obert (handbook de Enspiral), els 5 pilars de la Wikipedia (el 5^è pilar, les regles es poden canviar)
 - Fer una memòria de decisions preses a les assemblees

Dinamització de la comunitat d'incubació

S'ha de dinamitzar?

- Sí, però no com una necessitat sinó com a valor afegit.
 - Referència: Des de l'experiència de Coboï s'explica que la gent demana un referent, no una persona que realitzi la tasca de coordinació. Un referent, no es qui mana, es com una brúixola - és qui facilita l'atenció a les necessitats de les persones i iniciatives usuàries i qui acompanya.
- Sí, però ha de ser autodinamització (entre les persones participants) o codinamització (entre tècniques contractades per aquesta tasca i persones dels projectes incubats)
 - Si parlem de fer que hi hagi "vidilla" en l'espai d'incubació, hi ha qui considera que és important que no ho faci només una persona, es parla d'una codinamització - formada per una persona usuària (rotatiu) i una persona tècnica (permanent). O fins i tot es parla de tres persones dinamitzant i que aquesta dinamització sigui rotativa o per habilitats (+1)

Què han de fer les persones dinamitzadores?

- Dinamitzar i facilitar a través d'una metodologia oberta basada en el "codi obert"; per incorporar a les noves usuàries transmetre quins itineraris seguir. Es parla d'apoderament.
- Hi ha debat sobre què ha de fer la figura /figures del dinamitzador /a: fa acollida/acompanyament o dinamitza activitats. Diferents consideracions alternatives o complementàries:
 - Que han de centrar-se només en les activitats.
 - Que han de crear metodologies innovadores (experimentar).

- Que han de cuidar l'espai, la gent que l'habita, acollir visites.
- Que han de cuidar-se de fer més efectiu el procés d'incubació prova-error.

Co/Auto/gestió

Què caldrà gestionar?

- Qui té accés als espais. La selecció de projectes. S'ha de fer explícit qui s'encarrega de seleccionar les entitats o persones a incubar i els usos dels espais.
 - Hi ha qui diu que ho ha de decidir «Coòpolis»
- Com es prenen les decisions i quines decisions pot prendre la comunitat, qui és la comunitat i quins nivells de participació hi ha.
- Ús d'eines digitals per a la reserva d'espais i per a la presa de decisions. Cal fer formacions perquè la gent no tingui dificultats o hi hagi diferències en les competències d'ús d'aquestes eines.

Com s'auto/co/governa/gestiona

- serà una comunitat de comunitats amb diferents graus de compromís i diferents rols
- hi haurà una assemblea formada per usuàries i entitats impulsores (+2)
- s'ha de trencar amb la linealitat dels processos de creació, gestió i governança.
- hi haurà una plataforma d'assemblea online + assemblea i reunions presencials + trobades P2P (+3)
- s'hauran de definir les regles de com es prenen les decisions
- ens preguntem com s'articula aquesta comunitat amb la comunitat Coòpolis?
 - La comunitat d'incubació s'organitzaria per entitats (les que impulsen els projectes incubats)
 - Les entitats incubades podrien ser sòcies de consum d'una entitat de Coòpolis?
 - En el moment que es deixes la incubadora es deixaria de ser sòcia?
- :Es comenta que l'assemblea hauria de permetre que hi hagi projectes més autònoms, dotar de llibertat i eines per iniciar projectes més autònoms dins la comunitat d'incubació

Continuïtat

Alguns elements a destacar per al codisseny de la comunitat d'incubació o per treballar en properes sessions.

- Quins són els sectors estratègics sobre els que prioritàriament centrar l'activitat d'incubació
- Com fer una comunitat d'incubació centrada en la connexió entre persones, la col·laboració i la cooperació enlloc de centrar-se en la emprenedoria individual. Com facilitar la col·lectivització i creació d'equips a partir de bones iniciatives personals.
- En què es pot concretar el retorn social/comunitari dels projectes incubats
- Com avaluar l'impacte social de les iniciatives incubades.
- Quines eines d'autoavaluació (balanç social, balanç comunitari, criteris pam-a-pam, model de sostenibilitat procomú, estrella de qualitats procomuns, ...) podrien ser útils als projectes incubats i al seu seguiment.
- Hi hauria d'haver un límit de maduració dels projectes (anys des del seu inici) per acceptar que sigui incubat? Caldria establir percentatges per tenir una comunitat amb projectes amb diferents graus de maduració?
- Com incubar la consolidació cooperativa, la cooperació funcional i la intercooperació
- Hi hauria d'haver uns criteris d'excepció per acceptar projectes que es constitueixen com a empreses mercantils?
- Si hi ha un reglament, pautes o regles del joc han d'estar vives, s'han de poder canviar; com fer que les regles siguin vives i es percebin com a tals, qui ha de poder modificar-les i com
- Hi ha d'haver tècnics de dinamització de la comunitat d'incubació? Què han de fer? Les persones dels projectes incubats han de participar en la dinamització de la comunitat?
- Qui gestiona i governa la comunitat, quin paper tenen les persones dels projectes incubats en l'autogovern, com s'articula la cogovernança i cogestió amb la resta de Coòplis.
- Valorar com el taller d'eines podria incorporar-se i/o col·laborar amb Coòpolis i/o la Incubadora. Les persones usuàries podrien intercanviar eines i fer préstecs i al taller d'eines de Can Batlló (que també està al bloc 8, "espai d'eines" i s'obra al maig de 2019) poden fer formació.

- Valorar amb l'escola Arcadia que forma part de Can Batlló com podria ser un espai pels infants a l'espai d'incubació (o com podria contemplar-se la presència d'infants en el disseny dels espais) i la seva possible vinculació.

